

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Volilni shod v Vipavi.

V čitalnični sobani zbrali so se preteklo nedeljo volilci na g. dr. Ferjančiča poziv, da čujejo izvestje o njegovem delovanju v državnem zboru. Čitalnična sobana bila je natlačena volilcev, ki so si predsednikom izbrali g. Ivana Božiča, ml. iz Podrage. Ko je predsednik zasedel svoje mesto, dal je besedo gosp. poslancu dr. Ferjančiču.

Le-ta je v uvodu poudarjal dolžnost poslanca, da zahaja v dobi svojega poslanstva — in ne le pred volitvijo — mej volilce, da zaslišuje njih želje in spoznava njih potrebe, — dalje, da je to dolžnost posebno poslanca kmetijskih občin, ker kmetijski stan čedalje bolj peša in poslancu je treba resno preudarjati, kako bi mu bilo pomagati, — konkurenca inozemstva ga posebno tlači, da ne more svojih pridelkov z dobičkom prodajati.

V gospodarskem oziru poudarjal je troje vprašanj, katera zadevajo posebno Vipavski okraj, — in to so trtna uš, peronospora ali strupena rosa in melioracijski zakon.

Glede trtne uši izrazil je prepričanje, da bode zadela tudi še neokužene vinograde; zato je priporočal, da se vinorejci precej poprimejo ameriških trt, ki so jedina pomoč, da se reši domače vinarstvo. — Od vlade se je doseglo, da je najela zemljišča, da zaplodi ameriške trte, le obžalovati je, da je vlada malo naklonjena ameriškim trtam in da se jej nič ne mudi, da bi delo pospeševala in kar najhitreje trte izredila in jih mej ljudstvo spravila. Huda nadloga je dalje peronospora. Ta ne uniči le pridelka, ampak s časom tudi trto, — ker ne dá, da bi les dozorel. Proti tej nadlogi se pa pozna gotova pomoč, to je škropljenje z bakrenim vitrijolom ali z azurinom. — Kdor o tem še ni bil prepričan, prepričal se je letos, ko je peronospora nastopila po celej dolini in so nekateri posestniki škropili ter si tako pridelek popolnoma oteli. — Da se ni v večji meri škropilo, pa ni bilo krivo le to, da ljudje neso imeli vere v to pomoč, — ampak pomanjkovalo jim je strojev in za škropljenje potrebnega materiala — vitrijola in azurina.

S prva se je vitrijol dobival po primerni ceni, kmalu je postal še jedenkrat tako drag in nazadnje se je zahtevala zanj prav oderuška cena in še po tej ga ni bilo dobiti. Tu je prvo poklicana Vipavska kmetijska podružnica, da kmetijski družbi te reči razloži in prosi pri ministerstvu, da vlada skrbi za to, da bode za bodoče na razpolaganje dovolj škropilnih snovij po primerni ceni. — Ker je škoda velika, naj občine tudi prosijo za odpis davka in jaz se bom rad potezal za to, da se finančni minister, kateremu pristaja ta odpis dovoljevati, ozira na velike težave Vipavcev. — V novejšem času so začeli hudourniki pustošiti dolino, to zadevo sem deželni vladi in deželnemu odboru mnogokrat priporočal in upati je, da bode deželni zbor v svojem prvem zasedanju dotični zakon sklenil, da bode mogoče z delom najprej vsaj na deželne stroške pričeti, da se da ljudstvu zaslужka, da se bode moglo preživeti.

Po nekolikih opombah o zakonih proti pijančevanju in proti ponarejanju živeža, katera smemo v kratkem pričakovati, prešel je govornik na politična vprašanja in kazal, da navzlic zvesti podpori, katero dajemo slovenski poslanci vladi, nam ona vender noče izpolniti narodnih pravic. Kako malo se na nas ozira, kažejo tri imenovanja naučnega ministra izvršena zadnje dni. — Na gimnazijah v Gorici in Celovci in na višji realki v Ljubljani nastavili so se ravnatelji, ki slovenski celo nič ne znajo. To je tako žalostno preziranje slovenskih teženj, da nam kaže stopiti v opozicijo. V opoziciji se nam ne bode boljše godilo, postopalo se bode proti nam tako, kakor se zdaj postopa navzlic naši podpori, a imeli bomo prosto roko.

Potem ko je še grajal razpor pri zadnjih deleznozborskih volitvah in kazal, kako bi bil poguben tak razpor o državnozborskih volitvah, opominjal je k odločnemu delovanju in poročilo sklenil.

Po tem, z mnogim odobravanjem vsprejetem govoru pozivlja predsednik volilce, naj se zglesi jeden ali drugi s kakim vprašanjem ali s kako zahtevo. Ker se nihče ne oglasi, zahvali se predsednik g. dr. Ferjančiču na prihodu in delovanju nje-

govem ter zaključil z živiočlicem na poslanca Ferjančiča zborovanje.

Znamenito je, da pri shodu ni bilo niti jednega duhovnika. Volilci so bili s poročilom gosпода poslanca jako zadovoljni, kar se je posebno pozneje v prostem pogovoru pokazalo. Taki volilni shodi so zelo koristni in nam Vipavcem posebno zaradi tega važni, ako se na njih poudarjajo gospodarska vprašanja, ki so pri nas vsled mnogih slabih letin najbolj pereča.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. septembra.

Kdor še ni bil na jasnem, da je grof Thun poklican za namestnika češkega zaradi tega, da bi zaježil mladočeško gibanje, preveril se je že lahko, ko je namestnik vsprejel uradnike. Proti okrajnemu nadzorniku Gauduku se je izrazil, da bode jako strogo postopal proti političnim agitacijam učiteljev. Pri poslednjih volitvah so učitelji agitvali za mladočeške kandidate in si zaradi tega nakopali nevoljo vlade in konservativnih Čehov. Baron Kraus njih agitaci ni oviral ter sploh ni dopuščal, da bi vlada kako uplivala na volitve. Grof Thun bode pa pri bodočih državnozborskih volitvah pač drugače postopal. Porabil bode ves upliv svoj za Staročeha.

Veliko je veselje v Izraelu, da je v Leopoldstadtu na Dunaji pri volitvi za **dolenjeavstrijski** deželni zbor zmagal dr. Suess in dobil blizu 2 tretjini oddanih glasov. Volitve se je udeležilo 67 % vseh volilcev. Da so protisemitje propali, temu je mnogo krivo to, da se Čehi volitve udeležili neso. Pri zadnjih občinskih volitvah so baš češki volilci protisemitom pripomogli do znatnih uspehov. Ko so se pa pri glasovanju gledé češke šole Čehom nehvaležne pokazali, sedaj slednji neso imeli nobenega uzroka glasovati za njihovega kandidata. S posebnim češkim kandidatom pa seveda zmagati ni mogoče in so zaradi tega češki volilci raje doma ostali. Čehi so prav storili, da neso glasovali za protisemita, da bodo znanprej protisemiti vsaj vedeli, da brez Čehov nič opraviti ne morejo proti židovstvu ter se morajo ozirati na nje.

LISTEK

O petindvajsetletnici Ptujске čitalnice.

Dne 5. t. m. preteklo je petindvajset let, odkar se je na starodavnem Ptuj otvorila slovenska čitalnica, tretja na Malem Štajerji. Mesto Ptuj takrat še ni imelo velikonemškega značaja, obratno, takrat imela je narodna ideja ondu mnogo pristašev, otvoritev narodne čitalnice bila je praznik za vse mesto in vršila se je slovesno, kakor bi si dandanes niti v sanjah domišljati ne mogli.

Da bodo čitatelji to mojo trditev umeli, evo jim ob kratkem površnega popisa: Dne 5. septembra 1864. napravila je mestna godba Mariborska budnico po mestu, kar je za Ptuj takrat samo ob sebi že bilo dogodek. Proti 10. uri dopoldne šli so rodoljubi na kolodvor pričakovat gostov. Z vlakom prišli so: deputaciji čitalnic v Celji in Mariboru, na čelu jima že umrli dr. Štefan Kočev var in dr. Janko Sernec in pevci iz Frama in Slovenske Bistrice, katere je pozdravila velika množica in potem spremila v mesto.

Ob 10. uri bila je slovesna maša v stolni cerkvi, v kateri so se takrat prvokrat razlegali slo-

venski glasovi, pela se je namreč Miklošičeva maša. — Ob 1. uri bil je skupen obed na Kristovem vrtu, okrašenem s slovenskimi trobojnicami in slavalokom z napisom „Dobro došli!“ Napitnice bile so naslednje: Notarski kandidat Avgust Čuček pozdravil je goste, za njim napil je dr. Kočev var najmlajši, a skoro najkrepkeji mej tremi sestrami štajerskih čitalnic, čitalnici Ptujski, pokojni Miha Herman čitalnicama v Celji in Mariboru, dr. Sernec neustrašljivemu branitelju Slovencev v deželnem zboru, Hermanu u, notar Ratej narodnim duhovnikom, na kar se je s svojim gromovitim glasom odzval pokojni Božidar Raič, omenjajoč, da v boji za narodne svetinje treba tudi posvetne gospode. Dr. Vošnjak primerjal je Čeha in Slovence in zaklical „Slava češkim bratom“, najimenoitnejšim podpornikom teženj slovenskih, na kar se je v imenu Čehov zahvalil inženjer Jedlička.

Popoldne došli so po železnici Hrvatje iz Varaždina, mej njimi Antolek, urednik prvega jugoslovanskega šaljivega lista „Podravske jež“, ki je pa le nekoliko številčk doživel, dalje Ormožani in vedno narodni Središčani, ki so vsi bili na kolodvoru slovesno vsprejeti.

Ob 8. zvečer pričel se je koncert v Kristovi dvorani, ki je bila, kakor tudi vrt lepo razsvetljena a

natlačeno polna, kajti prisotnih bilo je nad 1200 osob.

Pri „besedi“ bilo je tudi jako umestnih in vrlih govorov. Po pozdravu predsednikovim, poprijel je besedo dr. Kočev var in našteval pogoje, kako treba ravnati, da se čitalnica obdrži in okrepi, dr. Sernec izražal je veselje, da nam Ptuj ni več tuj kraj, dr. Vošnjak pa je govoril o pomenu in namenu čitalnic, ki imajo biti narodne učilnice, da se razširja narodna omika, ž njo blagostanje in domoljubje, da bomo visoko držeč prapor korakali pod njim pevajoč „Naprej zastavo Slave.“

Pevci peli so pet zborov, mej njim „Naprej!“ „Savio“ in „Budnico“, pevci iz Frama, Slovenske Bistrice in Maribora pa več lepih čveterospevov. Deklamoval je šestošolec Rajh, besede bile so Bož. Flegariča. Došlo je več telegramov in dopisov in sicer, ker takrat slovensko brzojavljanje ni bilo zakonom pripoznano, v francoskem in angleškem jeziku. Telegrami bili so mej drugim iz Laškega trga, Vranskega, Beloslave, Kolina itd.

Mej dopisi bila sta z burnimi dolgo trajajočimi živiočlici vsprejeta posebno dva. Prvi bil je od pokojnega dr. Bleiweisa, ki je s pismom poslal tudi sliko svojo in svoje najnovejše delce „Miciko“. Drugi dopis pa je bil poslal naš Davorin Trste-

Vnanje države.

Londonski „Economist“ je objavil daljšo razpravo o balkanskem vprašanju. Ta list misli, da Rusija balkanskim državam lahko več ponudi nego Avstrija. Rumuni želé Sedmograško in Rusija je jim lahko obljubi. Srbi zahtevajo Bosno, Hercegovino, del Dalmacije in Makedonije in Rusija dotične njihove težnje lahko podpira.

Nemški častniki izstopajo iz ruske vojske. Često je čitati po ruskih listih, da je ta ali oni nemški častnik iz rodbinskih ozirov odrekel se službi in odpotoval v domovino. Najbrž že slutijo, da se bliža čas, ko jih bodo odstranili. Ruski listi že dolgo zahtevajo, da bi odstranili vse tuje častnike.

Vlada francoska je baje že sama premišljevala, da bi generala Boulangerja postavila pred kazensko sodišče. Kakor francoski vladni listi pišejo, se že posvetujejo z višjim državnim pravdnikom. Sodilo ga bode vojaško sodišče, če bode on sam zatožen, drugače pa pride pred porotnike. Na pismo Boulangerjevo pa vlada baje ne bode odgovorila. Oficijozni listi pa tudi pišejo, da razsodbe državnega sodišča ne more drug razveljaviti nego državno sodišče samo.

Oklic shoda bavarskih katolikov podpisalo je 2622 oseb, mej njimi 539 duhovnikov, drugi so pa največ cerkveniki, pivovarji in krčmarji.

V minulem zasedanju parlamenta angleškega je državni tajnik Balfour objavil, da vlada pripravlja načrt zakona, da se osnuje za Irce katoliško vseučilišče. Katoliški Irce so se razveselili te objave. Veliko nevoljo je pa vzbudila mej irskimi protestanti. Jeden irskih protestantskih vodij, dr. Bode-nach je objavil oklic, v katerem hudo pobija to vladno namero. V oklici pravi, da je vlada leta 1833. izdajala za katoliški pouk še le 25 000 funtov, sedaj pa že 1.000.000 funtov. Sedaj pa hočejo še šole snovati za širjenje katoličanstva. Položaj je tem nevarnejši, ker tudi jeden del konservativcev pritruje vladni nameri, drugi jo pa na tihem odobravajo. Liberalni unionisti gredo pa še dalje, odpreti hočejo katolikom pod do mest lordnega kancelarja v Angliji in irskega podkralja. Če tako dalje pojde, dali bodo še Vatikanu krono angleško na razpolaganje. H koncu pozivlje vse somišljenike, da začno hudo borbo proti osnovi katoliškega vseučilišča.

Dopisi.

Iz Mengša 9. septembra. (Odgovor dopisu v št. 203. „Slov. Naroda.“) Skoro primorani smo, od več strani, odvrniti nekaj besed gosp. dopisniku radi njegovega „skromnega“ poročila naše predstave. Omeniti hočemo kolikor mogoče kratko, točko za točko. — Najprvo nas kara stari Mengšan (?), da smo priredili veselico, ne da bi jej bil smoter, kak dober in koristen namen. Popolno opravičeno od g. dopisnika, ki se ni potrudil parkrat v naš trg, da bi si ogledal natančneje naše razmere. Pojasniti mu jih hočemo mi. Po Sloveskeje prirejajo dijaki o počitnicah predstave; nekateri v korist tej stvari, drugi imajo zopet drugačen smoter itd. Tudi pri nas smo sprožili to misel. Predstava bila naj bi na korist našim vseučiliščnikom. Delovali smo tedaj urno na to, ker pa nas je le malo dijakov domačincev, povabili smo jih iz različnih krajev, da sodelujejo. Naudušenje je bilo tudi pri tržanih splošno, torej — uspeh gotov. Toda žalibog motili smo se. Zanimanje poneha, stranka pa, ki nam je poprej najbolj zagotavljala

njak. V pismu spominjal je na kamen, uzidan pred stolno cerkvijo Ptujsko z napisom: „JARMOGIO avgusto sacrum.“ Jarmog (jarbog) bilo je ime Perunovo ter je toliko, kakor „silni bog“. Zato naj si Ptujčani vzemo za svoje geslo: „Jaro in močno“ na polji narodne omike. Dodati mi je še, da je pri koncertu bil prisoten tudi Ptujski župan, kateremu so slovenski pevci potem napravili podoknico.

Kratko to izvestje bere se liki neverojetne sanje. Kolika prememba od takrat! Glavni „spiritus motor“ blagi Avgust Čuček, umrl je v najlepši moški dobi poldrugo leto pozneje za črnimi osepnicami. On je bil za Ptuj nenadomestilen. Rodom Ptujčan imel je po svoji splošni izomiki po svojem koncilijantnem občevarju, po vsestranskem znanju in po ugodnih gmotnih razmerah toliko upliva, da bi Ptuj še danes imel vse drugo lice, ako bi on še bil mej živimi. In kakor bi s prerano smrtjo njegovo še ne bilo dovolj, zadela nas je še ta posledica, da sta se nečaka njegova, katera je on vzgajal in jima volil vse premoženje, ne zmeneč se za ustno oporoko njegovo, popolnoma ponemškutarila in s plemenitega Čučka imetkom delata proti nam.

Razven Čučka pa je blede smrt tako neusmiljeno kosila v naših vrstah, da izmej vseh tedanjih začasnih odbornikov živi samo še jeden, to je gospod Jakob Meško, župnik pri sv. Lorenci v Slo-

svojo pomoč, postala je mrzka — nam uganjka. Popustili bi bili to stvar, toda imeli smo skoro že vse pripravljeno. Spustili pa smo iz programa „v korist velikošolcev“, ter si mislili, ako se že blamiramo, dajmo se na svoj račun. Bili bi se, kajti stroški so za naše razmere zelo narasli, ustopnina pa je vrgla vsoto, katera ni zadostovala, da bi pokrila stroške, ne pa še čisti dohodek poslati prej navedenim. Dejali smo, da bi se bili osmešili, res — a visokorodni gospod baron Lichtenberg poslal nam je zdatno podporo, radi katere mu bode najtoplejša zahvala. S to vsoto in pa ustopnino bilo nam je mogoče pokriti glavne stroške, čisti dohodek pa je svota, o kateri raje molčimo.

Preidimo k drugej točki; v tej nam predbacia g. dopisnik, čemu ne sodelujemo s tukajšnjim „Bralnim društvom“, katero izvrstno napreduje (?). Imenuje nas vedno „dijake-glumače“. Bi li potem ne bili glumači, ko bi z „Bralnim društvom“ sodelovali? Dalje nas vpraša: „Se li mar bojimo, da ne bomo plačani?“ Kako da „Bralno društvo“ plačuje, prepričani smo popolnoma: pri dveh veseliceh sodelovala sta dva tukajšnja dijaka, kako je bilo plačilo? — Dovolj smo dijaki poznati, kako radi da delujemo za svoj narod, toda vender bi se spodobilo društvu, delujočim se vsaj zahvaliti, kar se pa ni zgodilo. Navzlic temu smo obljubili tajniku g. J., da sodelujemo pri veselici, kateri meni društvu prirediti koncem počitnic.

Navedeni „stari Mengšan“ nas še dalje „lika“, kajti navedenim stvarjem, sledi sedaj neresnica. Gosp. dopisnik pravi, da mi dijaki hodimo za časa počitnic čitat v društveno sobo. Da pa to ni res, prepričal bi se g. dopisnik popolnoma, ko bi bil povprašal dotično gostilničarko (v katerih prostorih je bralna soba), koliko obiskujejo to sobo. Gospod dopisnik pravi dalje: kolik gmoten dobiček bi imeli mi in narod, ko bi skupno z „Bralnim društvom“ igrali. O tem jako dvomimo, kajti dovolj jasno se je pokazalo pri zadnji predstavi omenjenega društva, kake simpatije vzbujajo mej narodom.

„Najemamo si gospodičen igralk iz bližnjega mesta, ter s tem zametujemo domačinke“, tako g. dopisnik. Sodelovala je tudi domačinka, in zakaj ne več? — Imeli smo strah dobiti „korbco“, kajti prejšnji g. kapelan podaril je domačim dekletom „pildke“ ter jih s tem odvrnil od sodelovanja.

Stavku pa, ki sedaj sledi ne moremo družega odgovoriti, nego da je „neolikan“. Kar se pa tiče obiska naše predstave, povedano je dovolj jasno v začetku dopisa. — To bodi naš prvi in zadnji odgovor o tej stvari. Gospodu „Staremu Mengšanu“ je pa želeti, da se v prihodnje bolj prepriča o stanju kake veselice, ter se je tudi udeleži, predno si usoja kako kritiko pisati. Dijaki.

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

XV.

17. avgusta.

(Vsprejem pri predsedniku republike. — Pantheon.)

Ob najdaljši uri predpoludne blagovolil je predsednik republike g. Carnot vsprejeti deputacijo

venskih goricah. Pomrli so v tej 25letni dobi odličnjaki: Čuček, Herman, dr. Kočevar, Božidar Raič, za njimi dr. Gregorič, Ivan Urbanec in drugi odlični rodoljubi.

Te smrtne kose žrtve in politični dogodki in odnošaji izpodmaknili so nam deloma stališče in danes čez 25 let čutimo, da petindvajsetletnica ne bode taka, kakor bi morala biti. Narodna zavest na Malem Štajerji je v obče mogočno napredovala. Mi imamo veliko čitalnic, imamo izvrstnih posojilnic, celo južnoštajersko hranilnico, imamo „Slovensko pevsko društvo“, ki je nedavno imponovalo celo strastnim Celjanom, imamo veliko razumnikov, dnevnike, tednike in druge liste, a pri vsem tem moramo priznavati, da smo kakor v Mariboru, tako tudi na Ptui tal zgubili, to se pravi v mestu samem. Ako se danes ob 25letnici tega spominjam, nikarte misliti, da hočem komu kaj očitati. Ne, nikakor ne! Ptujski rodoljubi so vsekdar vestno in požrtvalno vršili narodno dolžnost svojo, ne brigajoč se za neprestano protivno sapo. Koliko je bilo delo njihovo, kolik njihov napor, to jaz dobro umejem, ker poznam, kakšni so štajerski Nemci in nemškutarji in kakšne je klene volje treba v boji proti njim. Odnosaji v Celji, Mariboru, na Ptui in še v nekaterih manjših nemškutarskih gnezdih so pač taki, da bi marsikateremu Ljubljanskemu rodoljubu

našega kongresa. Odloživši sejo, podali smo se v kočijah nekaj minut pred opredeljeno uro v Elizejsko palačo. Pri urodu stojita na častnej straži dva vojaka; potem se ustopi v prvo predsobo, kjer je videti jeden civilen uradnik, jeden ordonančen častnik in vratar, oblečen tako kakor vratarji v prvih Pariških hotelih, to je v črno obleko in frak s posrebrnjeno verižico okolu vratu. To je osobje, katero je v osobnej dnevnej službi pri predsedniku. Ni temu celih rojev lakájev, žandarmov, tajnikov javnih in tajnih, dvorskih slug in slugov slug, kakor se navadno nahajajo po predsobah raznih velikašev, ampak vse je bolj priprosto po domače urejeno, kakor se pač pristaje prvemu meščanu velikega Pariza.

Ko smo malo posedeli v čakalnem salonu in je prešlo nekaj minut čez najdaljši, povabil nas je omenjeni vratar, da stopimo v predsednikovo pisarno. Tukaj nam je stopil nasproti ličen mož, kakih 40 let star, čisto navadno oblečen, ki je v svojem obnašanju pokazoval tako skromnost, da nikdo na prvi pogled ne bi bil mislil, da stoji pred glavarjem močne in slavne države. Podavši vsakemu roko in ponudivši nam sedeže v okrog okolu široke mize, na katerej je bilo polno knjig, pisem in papirjev, začel se je z gosp. predsednikom kongresa razgovarjati o uspehih naših posvetovanj. Zanimal se je celo za najmanje reči, in posebno veselje izrazil o tem, da vidi tukaj zbrane predstavitelje raznih narodnostij. Dal si je potem predstaviti vse po redu: Amerikanca, Angličana, Grka, Švicarja, 2 Nemca, Luksenburžana, Španjolca, Jugoslavana itd. Ker je Rus slučajno zamudil priti ob pravem času, je predsednik kongresa našel za udobno izpričati ga, ker bi bil g. Carnot gotovo zabeležil, da manjka baš predstavitelj velike Rusije, za katero se francoski državni možje sedaj izredno zanimajo.

Po preteku 10 do 15 minut smo se poslovili. Zopet je podal vsakemu roko, želeč kongresu dobrega uspeha in nam srečnega vračanja v domovino. Ko ne bi bil obložen s tolikimi državnimi poslovi, rekel je, bi vam še več časa posvetil morda ob drugej priliki. Obča radost je bila brati z lic vseh članov deputacije ter smo jednoglasno sklenili, da se gremo fotografovat skupno, da nam ostane trajen spomin tega trenutka, ko smo čuli nauduševalne besede o nauki in umetnosti in zahvalo o delovanju prvakov na tem polji iz ust tako odličnega moža.

O Carnotu se dá še to reči, da je sedaj na visokej stopinji popularnosti pri Francozih in da je njegov nastop tak, da naudušuje množico, kakor se je pokazalo ob priliki njegovega potovanja pred nekaj tedni. Kot nositelj zgodovinskega imena, na glasu kot poštenjak, opravljač vestno svoje težke dolžnosti, pridobil si je povsod prijateljev; mali in veliki so pred njim jednaki, on sam se nikdar ne povzdiguje, le delo in državljanske čednosti ga diči; a s temi čednostmi si je pridobil srca vseh Francozov ter zaupanje drugih držav. Odkar je razstava odprta, je Carnot zmirom središče, okolu katerega se vrti vse javno življenje v Parizu. On je neumoren gospodar, ki sprejema osobno goste iz bližnjih in najdalnjih krajev, on se zanima za kou-

včasih prav rad rekel z Vodnikom: „Prid' zidar se les učit.“

Navzlic vsestranskemu nasprotstvu in neprestanemu importu nemških izzivačev so rodoljubi na Ptui vedno visoko dvigali narodno zastavo. Osnovani so si svoj „Narodni dom“, velevažno posojilnico, zmagali pri volitvah v okrajnem zastopu, pridobivali vedno več upliva v svojem, na Štorskem največjem okraji. O njih mora se reči: „Malo nas je, a smo ljudi“ in vsako leto narodnega boja na Ptui imelo bi šteti se dvojno, kajti to so pravi pravcati „Kriegsjahre“.

Zato pa dobro uvažujoč pomen Ptujске naše postojanke in vsacega posamičnega boritelja na njenih narodnih redutah izrekam ob petindvajsetletnici čitalnični presrečno željo, da bi čitalnica v „Narodnem domu“ vedno bolj procvitala, da bi polagoma pridobivali vedno več ozemlja, da bi se politična konstelacija — in to moramo naposled tudi v poštev jemati — tako na boljše zasukala, da bi se izpolnile dr. Serneca besede, ki je dne 5. septembra leta 1864. izrazil želje, da nam Ptuj ne bode tuj kraj, ampak domače na rodno mesto na domači zemlji. V to ime pomozi Bog in sreča junaška! V to ime kličem; Živeli vsi pri petindvajsetletnici prisotni člani naroda slovanskega!

grese in konference, ima prijazno besedo za vsako visoko osebo, katera pride razstavo gledat, za vsako deputacijo, ki se k njemu poda. Ob nobenej priloznosti ne opusti spominjati se slavnih del prošlosti, ter obračati pozornosti na uspehe miru, ki sta jih rodila znanost in delo.

Pred tednom in nekoliko dnevi prepeljalo se je slovesno truplo Carnotovega deda v Pantheon s tuje zemlje. Velika parada in obilo število udeležnikov spreveda, ki so se udeležili te slavnosti, je tudi dokaz, da so gornje besede o priljubljenosti predsednika republike resnične.

Ob tej priliki opišem na kratko Pantheon. Ko gledaš to veliko stavbo, ne moreš precej uganiti, ali je cerkev, ali kak muzej, ali kako drugo javno poslopje. Šele nadpis nad javnimi vrati „Aux grands hommes la patrie reconnaissante“ (velikim možem hvaležna domovina) te pouči, čemu služi ta stavba.

Ljudevit XV. je položil leta 1764 temelj tej cerkvi na mestu stare opatijske cerkve sv. Genovefe. Ob času „constituante“ spreobrnilo so cerkev v „dom slave“ ter jej dali ime „Pantheon“. A l. 1822. so je zopet posvetili v cerkev sv. Genovefe. Pozneje se je še dvakrat tako menjalo, dokler so l. 1885. povodom pogreba Viktora Hugo-a zopet v posveten „dom slave“ spremenili.

Lôpa je obdana z dvainvajsetimi korinskimi stebri, ki so visoki po 20 metrov, a objema imajo po 2 metra. Nad njimi na troogelniku pod krovom je izdolbena kompozicija od Davida d'Angers, ki se more zmatrati kot ilustracija zgoraj navedenega nadpisa: v sredini stoji resna podoba domovine, na obeh straneh veliki možje, junaki uma in meča, mej njimi se pozna general Bonaparte in drugi.

Na vsakej strani vrat stoji jeden visok mramoren kip od Maindrona: na desno sv. Genovefa z Atilo, na levo krst Klodviga I. Jako ginljiv je pogled sv. Genovefe, ko kleči pred Atilo, držeč v roki križ, kateremu je pa žalibog od nekega malopridneža gornja polovica že davno odbita. Samemu barbaru se vidi na lici, da je ginjen pri pogledu te device ter da mu sega do srca njena prošnja, naj prizanese Francozom. Zato je tembolj prezirati okrutnost modernega barbara, kateri se je drznil udariti ob sv. razpelo, kakor ga je držala svetnica v rokah v onem rešiteljnem trenutku, ko se je morebiti odločila osoda za tisoče in tisoče pradedov!

Pojdimo z obžalovanjem mimo ter si pogledjmo notranjost tega hrama. Postavljen je v podobi križa z visokim svodom v sredini. Sploh je v malem jako dobro posneta na celej stavbi cerkev sv. Petra v Rimu. Svod (kuplja) počiva na štirih močnih stebrih in je 83. metrov visok. Na vrhu se še zmirom blišči pozlačen križ. Do galerije okolu svoda vodi 422 stopnic, in od tam je krasen razgled po Parizu.

Po stenah znotraj so slike prvih umetnikov novejših časov; najlepše tiste, ki predstavljajo dogodbe iz življenja sv. Genovefe. Potem je videti mučeniška smrt sv. Dionizija; venčanje Karla Velikega v Rimu; sv. Ljudevit kot sodnik itd.

Tudi kipi sv. Dionizija, Germana, Remigija, Martina, Bernarda in drugih so postavljeni mej oddelnimi stebri ob zidu. V podzemnem oddelku (krypta) so grobje nekaterih slavnih mož: Bougainville, Lannesa, Voltairja, Rousseau-a itd. Od l. 1848. sem bil je Victor Hugo jedini, katerega so tukaj k počitku položili, a kakor sem omenil, je zdaj dobil tam mesto tudi ded Carnotov.

Za časa komune l. 1871. so hoteli ustaši tudi Pantheon s smodnikom razrušiti, za katero svrhu so imeli že smodnika pod cerkvijo, pa prihod vojakov je njihov hudoben načrt onemogočil. Tej okolščini se imamo zahvaliti, da se je ta monumentalna stavba še do danes ohranila; a nadejati se je, da bo nekdanj spet služila svojemu prvotnemu namenu kot hiša božja.

Popravek. V IX. pismu se je urinila tiskovna pomota, katero že vsak čitatelj sam lahko popravi; fotografna izložba seveda ne more obsegati 1187 „kilometrov“, niti plastična 1290 „kilometrov“, ampak so to kvadratni metri, kakor je nekaj vrstic zgoraj pravilno natisnjeno, koliko kvadratnih metrov obsega šolstvo.

Domače stvari.

— (Umrl) je včeraj v Škofjiloki g. Josip Kramer, jubilar in z zlatim križcem za zasluge odlikovani nadučitelj v 91. letu svoje dobe. Pokojnik bil je menda najstarejši učitelj na Kranjskem in izredno veliko je število njegovih nekdanjih učencev, ki mu bodo izvestno vsi ohranili blag spomin. Lahka mu zemljica!

— (Imenovanje.) Mestni kapelan v Radgoni, gosp. Sver, imenovan je dušnim pastirjem moški kaznilnici v Mariboru.

— (Mesto Ormož) podelilo je častno meščanstvo g. dr. Oskarju Pongratzu z ozirom na zasluge, ki si jih je stekel za novi most čez Dravo.

— (Prva peterorazredna deška ljudska šola) se je te dni preselila iz svojih starih, slabih prostorov v licejalnem poslopju v svoje novo poslopje v Poljskih ulicah blizu c. kr. učiteljskega, kjer se bodo učenci za to šolo v 16. in 17. dan t. m. vsprejemali in upisovali. Ta zares krasna šolska zgradba bode v prvi vrsti slavilo požrtvovalno občino Ljubljanskega mesta, ter bode dobro ugajala učencem in učiteljem, ki so zdaj uže mnogo let tičali v temnih in nezdravih šolskih prostorih.

— (Na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani) bode upisovanje dne 16. in 17. t. m. in sicer v novem šolskem poslopju v Poljskih ulicah.

— (V Metliki) dodelano je krasno novo šolsko poslopje, katero se bode prihodnji ponedeljek 16. t. m. blagoslovilo in odprlo.

— (Občni zbor „Bralnega društva v Kranji“) vršil se je dne 9. septembra. V odbor voljeni so: gg. Valetin Prevec, predsednik, F. Sirc, podpredsednik, E. Rabič, tajnik, V. Omersa, blagajnik, K. Florjan, J. Remec, A. Pečnik, F. Sajovic in F. Šimic odbornikom.

— (Občni zbor „Slovenskega bralnega društva v Tržiči“) bode v nedeljo dne 15. t. m. popoldne ob 1. uri v dvorani g. Roka. Dnevni red: Volitev stalnega odbora in posamezni nasveti družbenikov. Veselica priredi se kasneje.

— (Premovanje konj v Trebnjem.) Predvčeraj je bilo v Trebnjem premovanje konj. Prignali so bili 12 kobil z žrebci, 11 mladih brejkobil brez žrebet in 12 žrebet. Darila so dobili: za kobile z žrebci: Terezija Zorc iz Trebnjega, 40 gld., Josipina Hribar iz Velikega gabra 25 gld., major Smola iz Vinjgorice 20 gld., Anton Vertačnik iz Novega Mesta 15 gld., Anton Uhran, iz Rodnega, Miha Turk iz Stare vasi in Matija Salohar iz Blata, svetinje; za mlade breje kobile: Anton Planinšek iz Mirne, 30 gld., Ignacij Čepič, iz Brezovice 15 gld., Ignacij Ilovár s Temenice in Tousains vitez Fichtenau iz Novega Mesta svetinji; za žrebete: Josip Stermole iz Vira 10 gld., Anton Planinšek iz Mirne 10 gld., Josip Poch iz Mirne peči 10 gld., Julij Treo iz Male vasi, Josipina Hribar iz Velikega gabra in Fran Pucihar iz Št. Vida pri Zatičini, svetinje.

— (Logaško okrajno glavarstvo.) Zamljepisni in zgodovinski opis. Uredil Vojteh Ribnikar v Logatcu. Izdalo „Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega“. 1889, tako se nazivlje 108 str. obsežna, prav lična knjiga, v katerej so opisane nastopne vasi in selišča: Babino polje, Begunje, Bloke, Cerknica, Črni vrh, Dolenji Logatec, Godovič, Gorenji Logatec, Grahovo, Hotederšica, Idrija, Ledine, Planina, Rakek, Rovte, Stari trg pri Ložu, Sv. Vid nad Cerknico, Sv. Trojica, Unec, Vojsko, Zavrca, Žiri, Spodnja Idrija. Vse te opise spisali so dotični gg. učitelji in se nahaja v njih mnogo zanimivega gradiva, katero bode jako dobro hodilo za pospeševanje domoznanstva. Čitatelj omenjenega dela bode gotovo gospodom učiteljem hvalo vedel, da so v glavnih potezah popisali vsak svojega kraja posebnosti in zanimivosti, vendar bi si mi v marsikaterem oziru želeli več podrobnosti, katere so baš učitelju bolj pristopne, kakor komu drugemu. Tako n. pr. bi nam in izvestno tudi širšemu občinstvu zelo ugajalo, ko bi kdo obširno popisal takozvane „Matijaževe kamre“ v Završki soteski pri Žireh. Te kamre so ob sebi že znamenitost prve vrste, vrhu tega pa je nekda z njimi v zvezi mnogo pravljic in povestij o nekdanjih vojaških begunih. — Knjiga „Logaško okrajno glavarstvo“ lepo v platno vezana velja le 65 kr. po pošti 5 kr. več in zaslučuje po vsebini in vnanjosti da si jo čitatelji nemudoma omislijo.

— (Južna železnica) razpisala je dobavo 205.000 hrastovih ali pa mecesnovih železničnih pragov in 2400 kubičnih metrov hrastovih pragov za 1890. Ponudbe do 5. oktobra na železnično ravnateljstvo na Dunaji. Ondu se poizvedo pogoji, kakor tudi pri železničnih nadzorstvih v Gradci, Celji, Trstu, Celovci, Inomostu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. septembra. „Pol. Correspondenz“ ima vest iz Peterburga, da je car Aleksander III. pritril vojnega ministra Vanovskega predlogu, da se ima takoj pomnožiti število voz in strojev na južnovzhodnih železnicah in na železnicah v porečji Visle. Zaukazal je v ta namen finančnemu ministru, da se takoj izda 2.780.000 rubljev. Dotična dela so se pri ruskih firmah že naročila.

Kiel 10. septembra. Ruski prestolonaslednik bil danes tukaj oficijalno vsprejet.

Karlove Vari 10. septembra. Ruski poslanik v Belemgradu, Persiani, in odgojitelj kralja Aleksandra, Dokič, pogovarjala sta se včeraj štiri ure s kraljem Milanom in potem takoj odpotovala na Dunaj.

Antwerpen 11. septembra. Danes bil pogreb poslednjih petnajst nepoznanih mrličev. Še vedno se dobivajo deli človeških trupel, ki se takoj pokopljejo. Zavarovalnica neče plačati odškodnine firmi Rieth. Policija zaplenila vse patrone, ki so jih starinarji pokupili.

Dunaj 11. septembra. Taaffe gre danes v Litomišelj, kjer se bode vršila prisega novega češkega namestnika.

— „Wiener Zeitung“: Deželni poslanec Campitelli imenovan deželnim glavarjem isterskim, poslanec dr. Dukič njegovim namestnikom,

Pariz 11. septembra. Knez Monaški zvečer v Chateau Marichais umrl.

Razne vesti.

* (Ubežnega tatu ujeli.) Iz Kašave se 9. t. m. javlja: Ubežnega Ignacija Linka, ki je na sumu, da je 16. m. m. v Frankobrodu o. M. pokradel bisere, so včeraj vsled ovadbe tukajšnjega zlatarja Hauserja prijeli z njegovo soprogo vred in deli pod ključ.

* (Tihotapstvo.) Kakor se iz Verone poroča, prišli so na sled te dni avstrijski carinski stražniki velikanskemu tihotapstvu, koje se je vršilo že dlje časa na škodo laške države. Sedemnajst zloglasnih tihotapcev so zaprli ter konfiskovali ogromno množino tabaka in 40.000 švicarskih viržink. Preiskava je vrhu tega dognala, da se je tega podjetja udeleževalo tudi mnogo zasobnikov, izmed katerih so jih že več prijeli in zaprli.

* (Mož z hišo na hrbtu.) Nedavno ostavil je ječo v Bordeauxu po večtedenskem zaporu potepuh Ailhoud, 50leten mož rodom iz Belgije. Ta čudak opravljen je z usnjato obleko in prepasan z jermenim, na hrbtu nosi pa velikansk koš, ki tehtala nič menj nego 240 kgr. To je njegova hiša, njegov dom, kjer ima spravljene vse potrebne reči: kuhinjsko posodo, živež, še celo posteljo. Mož res lahko reče: „omnia mea mecum porto“ (vse bogastvo svoje s saboj nosim). Novošegni Dijogen je pa jako naobražen in izveden mož ter govori prav lepo in gladko več jezikov. Ko so ga izpustili iz zapore, nabralo se je pred ječo toliko radovednega občinstva, da je moralo redarstvo poseči vmes in napraviti pot smešnooblečenemu možu. Modroslovca peljali so v posebnem vozu do mestne meje in mu tamkaj izročili, rekše na hrbet naložili hišo z vsem bogastvom vred. Mož živi o milodarih, a ne vsprejema, kakor se je že večkrat dokazalo, ni več ni menj nego 5 centimesov; za večje darove se uljudno zahvaljuje in jih nikakor neče sprejemati.

— (Zasledeni ponarejalci ustne vode.) Bilo je že omenjeno, da v obče po vsem civilizovanem svetu tako priljubljeno in razširjeno Anatherin ustno vodo zobozdravnika dr. J. G. Popp-a na Dunaji zlasti na Ogerskem v velikej meri ponarejajo in kvarijo. Ko je izdelovatelj v Budimpešti osnoval generalno zastopstvo za Ogersko, zmatral je načelnik generalnega zastopstva za dolžnost svojo, nastopiti večje potovanje po Ogerskeji, da jedenkrat naredi konec tem sleparijam. Uspeh tega potovanja je bil čudovit. Do sedaj je dal v 9 krajih na 10 mestih kacic 130 steklenic ponarejene Anatherin ustne vode konfiskovati in proti ponarejalcem začeti sodnje korake. To stane sicer precej denarja, toda izdelovatelj hotel je jedenkrat prav korenito potrebiti, ker bi dober glas te že 40 let preskušene vode utegnil trpeti zaradi nesprennih ponarejanj dobičkaželjnih ljudij. Da se ponarejalcem delo oteži in koristi velicemu občinstvu, sklenil je izdelovatelj, steklenice povekšati za polovico prejšnje količine. Izdelovatelj rad to žrtvuje z nado, da se bode občinstvo v bodoče bolj varovalo pred pokvarjenimi, ponarejenimi in družini ničvrednimi in nekoristnimi sredstvi. Cena Anatherinovej ustnej vodi dr. J. G. Popp-a je po velikosti steklenice 50 kr. do gld. 1.— in gld. 1.40. Zahtevaj le dr. Popp-a Anatherin ustno vodo, ker te sicer lahko prevarijo. To ustno vodo ima dvorni zobozdravnik dr. J. G. Popp na Dunaji, kjer naj se pismeno naroči, in vse lekarne, droguerije in parfumerije. (617—25)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Slavno ravnateljstvo „Prve dolenske posojilnice“ podarilo je podpisnemu deset goldinarjev v nakup šolskih knjig ubogim učencem tukajšnje četvorrednice. Na tem velikodušnem daru se slavnemu ravnateljstvu v svojem in v imenu revne šolske mladine tem potom srčno zahvaljujem. Bog poplačaj!

V Metliki, v 10. dan septembra 1889.

Andrej Šest,
nadučitelj.

Tuji:

10. septembra.

Pri **Malteti**: Weiss, Rosenberg, Föderl, Markovski, Kulka, Lederer z Dunaja. — Lodner iz Pulja. — Zalaznik, Korošec iz St. Petra. — Hüselmayer iz Grada. — Kreutzer iz Celovca. — Ferderber iz Kočevja. — Körer iz Inomosta.

Pri **Stonu**: Hausner iz Gorice. — Bogdanovič iz Trsta. — Šwartz, Šuler z Dunaja. — Philipp iz Kolonje. — Brigido iz Grada. — Horvat iz Čateža. — Juvan iz Spodnje Idrije.

Pri **Virantu**: Meran iz Beljaka. — Lichtenstein iz Beljaka. — Cantaly, Szombaty z Dunaja. — Nactigal iz Podgorja. — Lipold iz Idrije. — Podbukovec iz Dražgoš.

Umrli so v Ljubljani:

11. septembra: Albin Svetek, delavčev sin, 23 dni, Poljanska cesta št. 29, za božastjo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. sept.	7. zjutraj	739.8 mm.	11.8° C	brezv.	megla	0.70 mm.
	2. popol.	740.4 mm.	16.2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	741.5 mm.	13.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 13.9°, za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza

dné 11. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 83.60	gld. 83.50
Srebrna renta	84.55	84.40
Zlata renta	109.90	110.—
5% marcna renta	99.30	99.35
Akcije narodne banke	910.—	910.—
Kreditne akcije	305.70	304.75
London	119.45	119.55
Srebro	—	—
Napol.	9.48	9.49
C. kr. cekini	5.66	5.66
Nemške marke	58.27 1/2	58.30
4% državne srečke iz l. 1864	260 gld. 131	gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	174
Ogerska zlata renta 4%	99	55
Ogerska papirna renta 5%	94	75
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 123	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—
Kreditne srečke	100 gld. 182	25
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	60
Tramway-drust. velj 170 gld. a. v.	226	—

Bolesti polni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega presrečno ljubljenega in nepozabljivega očeta, oziroma deda in pradedu, gospoda

Jožefa Kramer-ja

jub. nadučitelja in imejitelja zlatega križa za zasluge,

kateri je po daljšem in mučnem trpljenju, previden s svetstvi za umirajoče, danes ob 6. uri zjutraj, v 91. letu svoje dōbe, mirno v Gospodu zaspal.

Pozemeljski ostanki dragega umrlega pokopali se bodo v četrtek v 12. dan septembra ob 3. uri popoldne na pokopališče v Stari Loki.

V Škofji Loki, v 10. dan septembra 1889.

(734)

Žalujoči ostali

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Nekaj čisto novega v dietetiki

je naravna, veliko v sebi imajoča, z oblastveno koncesijo z umetno, svobodno ogljenčevno kislino nasičena, na novo v trgovino došla

Kostrevniška Rimska slatina pri Rogatel.

Srečno združenje prirode in umetnosti, neprekosljiva dietetična pijača, kakeršne še dosedaj ni bilo,

rudniško-slatinska sodna voda, zdravejša, kakor tako imenovana v sifonih napolnjena, bolj se peneta, nego druge nahajajoče se mineralne vode.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, prodajalnicah rudninskih vod, pri trgovcih in direktno pri oskrbnistvu Rimske slatine, pošta Rogatec-Slatina (na Štajerskem).

(305—20)

Išče se instruktorja,

sedmo ali osmošolca z dobrimi spričevali, kateri bi za opoludansko in večerno hrano inštruiral četrtošolca slovenskega oddelka.

Kje? pove upravništvo tega lista.

(731)

Angleščino in francoščino

poučuje

(732—1)

Ana Bold, Sv. Petra cesta št. 27.

Mlin z žago,

travnikom in njivo, ki obsežata 2 orali zemlje, proda se Podborštom pri St. Janži na Dolenjskem. — Več poizve se pri lastniku Matiji Pišek-u v St. Janži (Johannisthal).

(724—2)

Prodajalnična služba.

Vsprejem pridnega

komija

v svojo prodajalnico železniskega in specerijskega blaga, kateri je v teh kupčijah dobro izurjen in dela vajen. — Prosim pismeno na mene obrniti se.

(713—2)

Albin Sličar v Ljubljani.

Prednaznanilo.

Hartkopf-ov

VELIKI MUZEJ

za anatomijo in mehaniko s parno silo

pride prihodnje dni v Ljubljano.

Postavljen bode na cesarja Josipa trgu.

Otvori se najbrž v soboto 14. septembra t. l. popoldne ob 4. uri. Razstava ima v treh oddelkih najnovejše iz mehanike in plastike, slikarstva, modelovanja in kiparstva. — Znanstveni oddelek: Stotine anatomske preparate, podobne v naravne velikosti, razvoj človeka, porodnozdravniške operacije, bolezniške prikazni itd. itd.

Salon za eksperimentalno fiziko predstavlja najnovejše iz področja magnetizma in fizike.

Vse natančneje se naznani po nadaljnjih inseratih, plakatih in programih.

Z velespoštovanjem

za ravnateljstvo:

M. G. Müller, tajnik.

(735—1)

Št. 5588.

(733—1)

Razpis.

Na deželni vino-, sadjerejski in poljedeljski na Grmu pri Rudolfovem, — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, — izpraznjenih je

7 deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1889/90, katero se prične dne 1. novembra 1889.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbeti.

V šolo vsprejemajo se tudi:

1.) **Plačujoči** učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto; in 2.) **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje se imajo

do dne 20. septembra 1889

izročiti vodstvu deželne vino-, sadjerejske in poljedeljske šole na Grmu pri Rudolfovem.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričalo dovršene ljudske ali obiskovane srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričalo o lepem vedenju.

Prošnjam za vsprejem proti plačilu priložiti je revers ali obvezno pismo starišev, oziroma oskrbnikovo, zadevajoče vzdrževanje učenca.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 5. septembra 1889.

40 letni renommée!

Profesorji c. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zapovedujejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno c. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP^a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustnim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkratu rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto, ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih glivice, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začno gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljše, z njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.

Dr. Popp-a zeljiščeno milo proti spuščanju vsake vrste in posebnostno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromatična zobna pasta à 35 kr. — Zobni prašek v škatlicah po 63 kr. — Zobna plomba v etuiji gld. 1.—. — Zeljiščeno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi le iz kislin napravljen preparat, s katerim se zobje prezgodaj uničijo, se izrecno svari.

(615—52)

Dr. J. G. POPP, Wien, I. Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnah J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, Ludovik Grečel, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömes, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Watto, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; Martin Pettan, trgovec; v Škofji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Ljubli: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnju: J. Ruprecht, lekar; v Črnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.